

Glasilo „Slovenskega osrednjega
čebelarskega društva za Kranj-
sko in Primorsko“ s sedežem
v Ljubljani, „Slovenskega čebe-
larskega društva za Spodnje
Štajersko“ ter „Slovenskega
čebelar. društva za Koroško“.

Urejuje
Francišek Rojina,
nadučitelj v Šmartnem pri Kranju.

Leto XVII. 1914. Štev. 9. : :

Izhaja 15. dan vsakega mesca ter se pošilja
članom zastonj. - Članarina znaša letno 3 K.

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat** v letu.

Kraško in istrsko brinje ima naprodaj čebelar Andrej Zlobec, Krajnavas šte. 23, p. Dutovlje na Krasu. 2-1
Prodajam spomladanski trčan, zajamčen pristni med, 5 kg K 8.—. Krbavac Franc, nadučitelj, Lupoglava, Istra. 2-1

Kupim zdrave čebele v kranjskih panjih. — M. Kempe, Bohinj, Gorenjsko. 2-1
200 kg iztočenega, svetlorumenega medu po 1 K 60 v kg, proda Jernej Mikolič, p. Žetale pri Rogatcu, Štajersko. 2-1

Glavni odbor »Slovenskega čebelarkega društva« v Ljubljani ima v zalogi sledeče čebelarkega orodje in potrebščine:

Pitalnik velik	K —'70	Dathejeva pipa	K 2'80
" mali	" —'40	Matičnice	" —'54
Špiritova svetilka	" —'40	" drugačne	" —'44
Topilnik za vosek, ki se rabi pri pritrjevanju umetnega satja	" 2'10	" okrogle za med satove	" —'34
Cevka za pritrjevanje umetnega satja	" —'40	Nož za odkrivanje medenih satov	" 1'10
Šilo za vrtnje luknjic v okvirje	" —'20	Vilice za "	" 1'—
Kolesce za utiranje žice	" —'74	Cedilo za med	" 1'25
" " " (boljše)	" 1'25	" " " boljše	" 2'65
Žica za pritrjevanje umetn. satja, kolaček à	" —'24	Strgulja za Žnidersičeve panje	" —'75
Zapah za žrelo, velik	" —'20	Čebelarke kape	" 1'70
" " " manjši	" —'15	Lijak za čebele	" 1'80
		Matična rešetka, kvadr. meter à	" 5'70
		Žična mreža za okenca, kvadratni meter à	" 2'70

V društveni zalogi čebelarkega potrebščin je umetno satje popolnoma poslo in ga tudi ne nameravamo več naročiti, ker je razpošiljanje z drugimi, navadno kovinskimi potrebščinami nemogoče in predrago. Naročajte umetne medstene pri tvrdkah, ki inserirajo v našem listu.

Kovinske potrebščine za en Žnidersičev panj:

6 palic iz pocinkane železne žice à 8 v	K —'48	80 kvačice za razstojce	K —'35
1 mreža iz pocink. žice za vrata	" —'40	4 zaponice za okenca, patent Strgar	" —'16
2 mreži iz pocink. žice za okenci	" —'44	4 tečaji za izletalnico	" —'20
1 matična rešetka, prirezana	" —'90	2 tečaja za vrata	" —'26
1 " " " boljše	" —'95	2 vzmeti za okence	" —'06
brušena	" —'24	2 " " " večji	" —'08
2 nosilca za rešetko	" —'24		

Skupaj . . . . . K 4'52

Vse te potrebščine se dobe pri gosp. Ivanu Černiču v Ljubljani, Hrvaški trg 4, pri sv. Petra cerkvi.

Izdelovalnica čebelarkega orodja „Kranjsko tržno čebelarstvo“

Peter Majdič

preje **baron Rothschild, Smrek**, pošta **Višnja gora (Dolenjsko)**

prilporoča vsakovrstno čebelarkega orodje lastnega izdelka, posebno panji vseh sistemov, vso pripravo za izdelovanje Alb. Žnidersičevih in drugih panjev, stiskalnice za umetno satovje, rokavice, avbe, kadilnice „Smoker“ in razne druge pipe za kajenje, točila za med, kakor tudi vse druge v to stroko spadajoče predmete, vse skrbnega in dovršenega dela, po prim. nizkih cenah, na debelo in drobno.

Prodajalna v trgovini „MERKUR“

Peter Majdič, Celje
 Graška cesta št. 12

kjer se dobi tudi vsakovrstno železninarsko blago, posebno za sezono: traverze, cement, poljedelski stroji, umetna gnojila itd.

Leto XVII.

V Ljubljani, meseca septembra 1914.

Štev. 9

Čebelar v oktobru.

Medoljub Čebelst

Osamljen stoji na vrtu čebelnjak,
ker mladega ni gospodarja;
s puško in mečem bori se junak
za dom svoj, cesarja.

Naj božja ga roka popelje sedaj
v dežele sovražne, neznane — — —
po zmagi da zopet pride nazaj
in z medom izleči si rane.

Mesec avgust nam je prinesel letos izredno lepe dneve. Gorko solnce, ki smo po njem v prejšnjih mescih večkrat zaman hrepneli, je v obilju sulo svoje blagoslovljene žarke na zemljo in oživilo bujno naravo. Cvetke na travnikih so oživele, na njivah je ajda zadehtela in izvabila čebele v svoje naročje, okoli čebelnjaka pa se je razprostiral prijetni duh ajdove strdi.

Pač vesel pojav za čebelarja! In ker nam je september v svojem začetku enako mil, bo dobri konec tega slabega čebelarskega leta vsaj deloma ublažil naše letošnje neuspehe in čebeli pripomogel, da se dobro pripravi na kruto zimo.

Z mescem oktobrom pa se čebelarsko leto že močno nagiba proti svojemu koncu. Listje rumeni in pada z dreves, dnevi pa postajajo kratki in pusti.

Narava se pripravlja k zimskemu spanju, in z njo tudi čebele. Ker se pri tem vedno bolj stisnejo skoro v gručo, bo še tuintam ostalo v panjih prazno satovje, ki ga čebelar še v tem mescu lahko odvzame, da bodo imele čebele pozimi ogrevati manj prostora. Tudi podlage se bodo v tem mescu lahko potisnile v panji, kdor take rabi. Iz lastne izkušnje jih toplo priporočam, ker se na ta način spomladi dno panjů najlaglje kratkim potom osnaži.

zur weiteren Verfügung im
des § 76 Punkt 3 W. V. I. Teil. H. I. H.

Najboljše so iz ruberoida, ker so trpežne. Vobče pa je, izvzemši zavarovanje proti mrazu, to je zapaženje, ki se vrši šele v decembru, vzimljenje sedaj že pri koncu, in se naj torej panji ne odpirajo več brez potrebe, še manj pa trgajo sati narazen. Če pa bi bilo vendar to potrebno, se stori z veliko previdnostjo, da se ne povzroči v zadnjem času ropanje. Tudi žrela se v to svrho zožijo. Veliko čebelarstev pa je izgubilo letos svoje gospodarje, in čebele morebiti še niso vzimljene. Tam na mejah na vzhodu in na jugu grmijo topovi, in tja so hiteli naši mladi tovariši, da branijo domovino in dajo kri za očetnjavo in cesarja, če bo treba. Pri sosedu, tam onkraj hribčka, so ostale doma samo ženske in ded, starček, ki je sicer rad čebele pasel, a se v novo moderno čebelarstvo ni več vglobil; tam stoji sedaj čebelnjak osirotel. Tja obrni svoje korake in ponudi ostalim pomoč. Z veseljem jo bodo sprejeli.

Kadar se bo pa mladi čebelar kot junak vrnil z bojišča in našel svoje čebele v redu, stisnil ti bo hvaležen roko, pri sebi pa dejal, glej, čebelarji so pa res dobri ljudje.

Pred nekaj časom kolesari mimo mene mlad čebelar, ki ga ustavim in vprašam, kako je z njegovimi čebelami. Do sedaj dobro, imajo dovolj medu in so lepe, mi pravi, pa kako bo dalje, ne vem, ker moram jutri k vojakom. Na to se vsede zopet na kolo in se odpelje proti domu, jaz pa sem gledal žalostno za njim.

Nekaj ur pozneje sem bil pa že pri njegovem čebelnjaku. Našel sem ga ravno pri čebelah zamišljenega. Menda je jemal slovo od njih.

Ljudstva, katerih še sicer ni veliko, ker je šele začetnik, so res lepa, in bilo bi jih škoda.

Zagotovil sem mu torej takoj, da mu hočem skrbeti za čebele, dokler se ne vrne.

Oči so se mu zasvetile, in hvaležni pogled mi je povedal vse, kar je mislila njegova mlada duša. Nekaj mi pravi, da se bom vrnil, tedaj pa si bom postavil večji čebelnjak in vse boljše uredil. Dal Bog, da bi se! Da bodo njegove čebele v redu, kadar se vrne, mu pa jamči Medoljub. Do tedaj pa Bog z njim!

Dobra in slaba stran neobdačenega sladkorja.

Iv. Jurančič.

V novejšem času se neobdačeni sladkor v čebelarstvih časnikih večkrat omenja, in tudi »Slov. Čebelar« ga je v zadnji številki ocenil; zato bodi še meni dovoljeno izraziti tozadevno mnenje.

Ne dá se tajiti, da je sladkor sploh za čebele »pomoč v sili«, in mi čebelarji moramo vladno dovolitev za neobdačeni sladkor sprejeti kot posebno dobroto, a vedeti moramo tudi, da ta dovolitev ni

brezmejna, in da te dobrote ne smemo zlorabljeni. Vsak čebelar, ki je član kakega avstrijskega čebelarskega društva, zamore potom svoje organizacije dobiti neobdačeni sladkor, pa ne poljubne množine in ne za poljubno porabo, ampak le 5 kg za vsako **potrebno** ljudstvo. S tem ni rečeno, da ako imam 20 panjev, morem dobiti 100 kg sladkorja, temveč dobiti smem po 5 kg le za vsako tisto ljudstvo, ki mu resnično vsled slabih vremenskih razmer živeža zmanjka. Da pa mnogo čebelarjev drugače misli, dokazuje sledeča zahteva, s katero me je pred letom nekdo — baš na ne posebno prijazen način — obsipal: »Jaz sem član čebelarskega društva, plačam tudi udnino kakor vsak drugi, torej imam pravico do neobdačenega sladkorja; 30 panjev imam, moram dobiti 150 kg. Vi ste dolžni gledati, da ga dobim!«

Naglašati se mora, da bi čebelarji v krajih z jesensko pašo, n. pr. kjer je veliko ajde, le v najredkejših slučajih zamogli zahtevati neobdačeni sladkor, ker so vendar silno redke tako slabe letine, da bi čebele niti za lastno potrebo ne nabrale. Le pri kakem čebelarju-začetniku se rado dogaja, da tudi slabiče vzimuje, ker hoče čimprej doseči zaželjeno število panjev; seveda se s tem največkrat vara. Sicer se pa praviloma v krajih z jesensko pašo itak gotovo število ljudstev kasira ter z vsebino teh plemenjakov izpopolni zimska zaloga plemenjakov. Razen tega se primerno množino polnih medenih satov shrani za morebitno potrebo v prihodnji pomladi. Potemtakem bi čebelarji v krajih z izdatno jesensko pašo, izvzemši najredkejše slučaje, na neobdačeni sladkor niti misliti ne smeli.

V nekaterih letih pa pridejo res hudi časi. Parkrat je bil slavno-pevani maj — ko bi morala biti povsod najboljša paša — tak, da so najmočnejša ljudstva gladu cepala. Tudi junija ali julija suša rada povzroči pomanjkanje. V takih slučajih bi bil neobdačeni sladkor gotovo dobrodošel ne le začetniku, temveč vsakemu čebelarju. Škoda le, da se ta sladkor dobi le v določenih časih, in vedno v zalogi za slučaj potrebe imeti ga, postava ne dovoljuje. Velike vrednosti bi bilo, ko bi se izposlovalo društvom dovoljenje, imeti sladkor vedno v zalogi, da bi se zamoglo v nujni potrebi članom takoj pomagati, ker ob pomanjkanju ni časa prositi dovoljenja in šele potem naročiti sladkor iz tovarne.

Dobre lastnosti sladkorja, ki bi prišle za čebelarja v poštev, se torej dado na kratko izraziti v tem, da zamoremo z njim čebele rešiti pogina v času pomanjkanja. Neobdačeni sladkor ima pa še to prednost, da je nekoliko cenejši od navadnega.

Zdaj si pa oglejmo sladkor nekoliko še od slabe strani, katere pa ni kriv sladkor sam, temveč čebelar, ki ga rabi napačno ali sploh z nedovoljenim — da ne rečem — s hudobnim namenom. Vsaka žival le životari, hira ali slabi, ako ne dobiva v hrani vseh snovi, ki jih njeno življenje zahteva. Prvi, drugi ali tretji potomci še menda vsled tega ne pokažejo znakov vidnega oslavljenja, vendar ako so nedostatki

v hrani mnogo let nepretrgani, postajajo gotovo poznejše generacije v dolgi dobi let slabejše nele telesno, tudi na lastnostih in zmožnostih. Vprašajmo se le, odkod dandanes toliko razlik med govejo živino: velike, manjše, celo pritlikave, ali boljše in slabejše za pleme, za pitanje, za mleko itd., ako ni to posledica različnih življenjskih razmer, ki so se v gotovih časih izpremenile. Saj tudi pri čebelah razločujemo več pasem in plemen, ki se po fizičnih lastnostih in telesnih znakih razlikujejo, katere izpremembe so pa nastale po krajevnih in klimatičnih razmerah onih krajev, kamor se je čebela preselila ter ondi trajno bivala. Duševna in telesna svojstva posameznih pasem se pri čebeli do danes še niso posebno izpremenila, ker je ona živela in še živi prosta v naravi, po svoji volji in nagonu — ne kakor domača živina »iz roke gospodarjeve« — ter človeku do novejših časov še ni bila dana »moč«, posegati globlje v čebelino življenje. A dandanes je v tem že marsikaj drugače; celò čebelino življenje in njen razvoj hoče človek ravnati in voditi. Torej tudi ni brez pomena, ako čebelar že sam lahko čebeli »hrano določa«. Par slučajev ali par let seveda še ne more na stvari ničesar izpremeniti, vendar nikdo ne bo dvomil o slabih posledicah sladkorja v daljni prihodnosti, ako bi se splošno in v prevelikem obsegu vpeljal.

Degeneracija ni edini faktor, ki zamore kako živo bitje oslabiliti. Oglejmo si še enkrat našo domačo živino, ki je svoj čas gotovo vsa živela v divjem stanu, kjer si je morala sama poiskati potrebnega živeža. Dandanes je to popolnoma nemogoče; ako bi spodili danes kravo v prosto naravo, da bi morala sama živeti, gotovo bi ne živela eno leto. Poleti bi se vsak trenutek dobre in obile hrane lahko preobjedla, pozimi bi pa gladu in mraza poginila. Kolikim boleznim so domače živali podvržene! Skoro pri vsaki živali je že tudi treba pri porodu pomoči, včasih celo živinozdravniške! Vseh teh nezdod, ne bolezni, živina v divjem stanu ni poznala; tudi jih dandanes ne pozna — divjačina. Kaj je temu krivo? — Žival se je v teku časa v človekovi oskrbi omehkužila, in sicer tako, da danes brez človeške pomoči več ne more trajno obstati. In ako bomo vzgojili tudi čebelo do tiste »popolnosti«, da bo morala hrano redno dobivati iz čebelarjeve roke, potem bo vsega čebelarstva — konec!

Seveda se nam še danes ni treba bati ne degeneracije, ne omehkuženja, vendar vsako umetno sredstvo, oziroma vsak nenaraven pojav bo pripomogel k oslavljenju, tem bolj, v čim večji meri bo naravo izpodrival. Istotako bo sovrstno z nazadovanjem prvotno prirojene energije pojemala odpornost proti raznim boleznim.

Še ena neprijetna prikazen spremlja neobdačeni sladkor, ako bi prišel splošno in preveč v navado. Črez nekaj let bi se reklo: Brez sladkorja se niti ne dá čebelariti; s tem bi nastala nekaka običajna potreba, ki bi čebelarstvu naložila nov, a prostovoljen davek. Vsakega gospodarstva princip mora biti: Z najmanjšimi izdatki doseči po mož-

nosti velike dohodke. Učimo se tako čebelariti, da v jeseni shranimo medu za potrebe prihodnjega leta!

Najde se čebelarje, četudi redko, ki si od sladkorja obetajo vso srečo čebelarstva ter mislijo, da se zamore z njim čudeže delati. Sladkor je in ostane le »pomoč v sili«, ki medu kot naravne čebeline hrane nikdar popolnoma ne nadomesti, le rešiti jih zamore smrti vsled gladu. Ako bi kdo neobdačeni sladkor rabil za špekulativno krmljenje, bila bi to zloraba, kar je kaznivo. Za ta namen bi se moral ob pomanjkanju medu rabiti navadni, obdačeni sladkor. S sladkorjem se pa zlasti pri špekulativnem krmljenju nikdar ne doseže tistega uspeha kot z medom; to tem manj v takih časih, kadar daje narava malo cvetnega prahu. Je še — hvala Bogu! — poštenih in zanesljivih čebelarjev, pri katerih se dobi dober pitanec, ako ga kdo rabi za špekulativno krmljenje; le pravočasno ga treba priskrbeti, že takoj v jeseni. Ajdov med, ki je cenejši, je za čebele najboljši! Menda se bomo čebelarji rajši med seboj podpirali, nego bi pošiljali denar v tovarne bogatinom!

Ako se bo neobdačeni sladkor rabil le v pravi potrebi in s tem namenom, za katerega ga je vlada dovolila, se ni bati, da bi čebelam škodoval. Poudarjam pa še enkrat, da je vsaka zloraba kazniva, in ako se bo tozadevno veliko grešilo, smemo zanesljivo pričakovati, da vlada to ugodnost odtegne.

»Potrebo« ne moreš imenovati, ako si ob koncu paše čebelam do malega ves med pobral, potem pa prideš k društvu: »Moje čebele nimajo medu, prosim za sladkor!« Ako delaš tako, si nepošten, brezvesten in zapadeš kazni. Opravičiti se to da le v takih krajih, kjer čebele nanašajo večinoma sam gozdni med, ki je kot zimska hrana težko raztopljiv in težje prebaven. V takem slučaju se zimska zaloga do polovice nadomesti s sladkorjem. Tvoja vest in prava »čebelarska« poštenost ti naj pove, kdaj in koliko sladkorja zamoreš uporabljati. Vsak čebelar naj torej, oziraje se na svoje razmere, do skrajnosti omejuje rabo sladkorja, najbolje je pa, kadar, oziroma komur krmiti sploh ni potrebno!

Kako je ravnati s slabimi panji?

Jos. Jekl.

O tem je že spretno pisal potovalni učitelj gosp. Jurančič v predzadnji številki »Čebelarja«. Ker pa je imel gosp. Jurančič v mislih najbolj panji s premakljivim satjem, in ker imamo čebelarji po Koroškem skoro izključno le navadne panji (pa tudi slovenski čebelarji po drugih kronovinah čebelarijo menda največ v takih), zato se mi zdi potrebno, da napišem o tem nekaj vrstic s posebnim ozirom na navadni panj, to še posebno, ker mi je znano, da marsikateri čebelar ne ravna prav s takimi panji. Nekateri čebelarji slabičev sploh ne morejo trpeti, pri nekaterih čebelarjih sem pa zopet opazil, da imajo posebno veselje s

slabiči. Pravijo, da prinese slab panj skoro isti dobiček kot močni. Močne porušijo ali prodajo in s slabiči čebelarijo dalje. Oboje je na- pačno, in tekom članka hočemo poiskati pravo pot.

Naglašati moram še, da je pri čebelarjenju s premakljivim satjem veliko lažje pomagati slabičem, kakor pa pri čebelarjenju z navadnimi panji. Ravno to pa nam tudi pove, da je ta članek potreben.

S slabiči se mora postopati seveda letnemu času primerno, torej jeseni drugače kot spomladi itd. Zato bomo stvar razvrstili in pogle- dali, kako delati tedaj in tedaj.

I. Slabiči v jeseni.

Pravilo čebelarja bodi: Slabičev ne prezimovati! Zgodi se pa lahko, da morebiti v jeseni močnih panjev sploh nimamo. Tedaj imamo le dve poti: slabiče prezimiti ali pa opustiti čebelarstvo. Da bi kupovali druge panji, v to se bomo pa gotovo težko odločili. Pravi čebelar pa čebel ne more opustiti; preizkuša prej vse. Prezimil bo torej vsaj boljše slabiče. Tudi je mogoče, v zadnjih letih je bilo to večkrat, da imamo v jeseni le malo močnih in dobrih panjev. Čebelar pa vendar ne skrči rad preveč števila panjev. To pa ne samo zato, ker imamo pričakovati od manjšega števila panjev manj dobička, ampak čebelar bi izgubil v tem slučaju tudi v večji ali manjši meri veselje do čebelarjenja.

Kako si bomo torej pomagali?

Tu moramo razločevati zopet:

1. panji, ki imajo dovolj dela,
2. panji, ki imajo le malo dela.

K 1. Pri panjih, ki imajo veliko dela in le malo muh, se moramo najprej prepričati radi matice: ima panj matico, oplojeno in dobro matico. V ta namen bomo pregledali zalego. Če je zalega prava (ne tro- tova), če je je množini muh primerno in če je gosto zaležena, ne raz- peta, tedaj je matica dobra.

V tem slučaju bomo pridjali panju čebel, in če tudi strdi nima dovolj, pridjali mu bomo tudi sladkorja ali strdi.

Kje dobimo muho?

Nekaj panjev pač podere v jeseni vsak čebelar. Dandanes čebel nihče več ne žveplja. Prepihamo jih v prazen panj. Za to je najbolj pri- kladen velik star panj, ker tak je teman, in gredo čebele rajši vanj kot v novega, svetlega. Ko muho prepihujemo ali preganjamo, pazimo zraven na matico, kdaj bo šla raz satje, in jo umorimo, ali če jo potrebujemo, jo ujamemo in jo po potrebi porabimo. V kratkem času spoznajo te prepihane čebele, da so brez matice, in tedaj jih lahko porazdelimo kamor hočemo. Lahko tudi denemo panj ali panji, ki jim hočemo pri- djati čebel, na tla in stresemo čebele pred njega ali pred nje, da zle- zejo počasi vanj ali vanje. Če so bile te čebele brez matice, tedaj se nam nikdar ni treba bati, da bi umorile novo matico. Tudi se ni treba

bati, da bi se čebele morile. Poudarjati pa moram tu to, da moramo dati slabiču, ki mu dodajemo čebel, v slučaju, če bi ne imel dovolj strdi, pred dodajo čebel vsaj nekaj sladkorja ali strdi. Če ima slabič dovolj hrane, ali smo mu take vsaj nekaj prej pridjali, se nam nikdar ni treba bati, da bi se kaj zgodilo.

V zadnjih letih pa jaz pri preganjanju čebel matic sploh ne morim več. Prepriham od treh, štirih panjev muho v velik, star, prazen panj. Čebele pomorijo same vse matice do ene. Črez kakih 24 ur, ali tudi šele črez dva dni, bašem čebele s ponvo in jih porazdelim. Naposled vzamem ta panj s še ostalo muho, ki se ne da več basati, ker sedi po deskah in v kotih, ter stresem isto pred panj.

To zadnje, če namreč ne morimo matice ali vsaj ne vseh, ima celo nekaj dobrega. Medtem ko se začnejo čebele tedaj, če smo jim odvzeli ali pomorili vse matice, takoj ko so zaznale, da so brezmatične, razletavati, ostanejo one, ki imajo matico, skupaj, in če jim damo hrane, tudi cel teden. Boljše je, da dodamo ali porazdelimo muho ob mirnem, hladnem času, in če mogoče na noč, kakor pa ob solčnih dneh in morebiti še dopoldne ali zjutraj. Na noč se čebele veliko bolje združijo, zlezejo počasi v panj in zjutraj so popolnoma domače.

Samoobsebi se razume, da mora imeti panj, ki smo mu dodali muhe, za zimo tudi več hrane. Če je nima dovolj, jo moramo dodati.

Prepričal sem se, da dela panj, ki smo mu pridjali čebel, spomladi prav s posebno živahnostjo; samo še enkrat to: hrane mora imeti dovolj.

K 2. Panji, ki imajo le malo dela.

Tu moramo naglašati takoj to, da je mogoče prezimiti te le tedaj, če ima čebelar topel čebelnjak, ki se nahaja v zatišju in na solčnem kraju. Pomniti moramo nadalje to, da mora imeti panj toliko satja, da morejo čebele pospraviti vanj hrano za zimo, in da mora razen tega ostati še toliko praznega satja, da more sedeti muha na njem, ker na napolnjenem satju čebele nikakor ne morejo in nočejo sedeti. Taki panji imajo sami navadno premalo dela, in ko jim pridenemo čebel, obsedejo skoraj vse satje. Če ima panj tudi nekaj strdi, je to zdaj, ko je več muhe, premalo; morali bi mu hrane dodati, a za to nima prostora. Tudi zelo mrzlo je takemu panju, ker je kroginkrog prazno. Zato se lahko zgodi, da nam panj v mrzli zimi zmrzne.

Kdor ima čebelnjak v kraju, kamor se more upreti solnce že zgodaj spomladi, tisti bo lahko prezimil tudi take panji, ker ondi pozimi ne bo takega mraza, in bo mogel krmiti že zgodaj spomladi, morda že začetkom svečana. Taki mali panji nam namreč popadajo skoraj izključno le na pomlad, in to le radi gladu.

Takemu malemu panju pa pomagamo tudi lahko na ta način, da mu dodamo, prislonimo do čebel, oziroma k satju par lepih, nekoliko medenih satov. Take smo dobili morda od močnih panjev, ki smo jih podrli za strd. Še boljše je, če odtrgamo takemu slabiču dno, ga obr-

nemo narobe in prišpilimo pridjane sati, pribijemo zopet dno ter pustimo panj čez noč vznak. Zjutraj bodo sati pritrjeni na pokrov in tedaj panj lahko obrnemo v njegovo prvotno lego.

Pisec teh vrst sem se prepričal, da je to najboljša pot pomoči. Tak panj ima potem dovolj satja, in mu lahko dodamo potrebno množino strdi ali sladkorja, ker ima dovolj prostora shraniti to, in tudi muhe mu lahko pridenemo.

Spomladi delajo taki mali panji izvrstno, posebno če jim še pokladamo, ker to so panji z mlado matico, ki pokaže spomladi vso svojo moč. Meni so rojili taki panji že često prvi, in tudi letos sem dobil od njih prve roje. Ko se je pričela paša, šlo jim je tako naprej, kot bi kipel. Kmalu je bil panj do dve tretjini poln in je rojil.

Vsakega slabiča, posebno pa takega, ki ima malo dela in med temi zopet prav posebno tistega, ki ima delo na podelj, ne počrez ali napošev, moramo posebno dobro varovati mraza. Dobro jih zapažimo, postavimo jih med močne in živalne panji ter jim pritaknimo žrelo. Če ima panj malo čebel, mu tudi ni treba veliko zraka, zato bo za en centimeter široka odprtina žrela ob mrazu zadoščevala; kadar pa premine najhujši mraz, moramo povečati tudi odprtino žrela.

Naposled pa moramo pripomniti še to, da moramo zapažiti posebno slabiče že prej, preden nastane mraz. To pa ne samo zato, da ob mrazu čebel ni treba vznemirjati, ampak tudi zato, da se muha še pred mrazom primerno vsede, ter da se panj še pred mrazom ogreje.

II. Slabiči v pomladi.

Spomladi moramo posvetiti slabičem vso pozornost. Takoj, ko nastopi toplejše vreme, damo jim tople hrane. Če imamo strd, tedaj jo segrejemo, da je mlačna ali še nekoliko toplejša, če pa te nimamo, skuhamo sladkor in damo čebelam tudi toplega. Spomladi ne smemo pokladati redke hrane, dajati moramo gosto, ali pa damo enkrat, dvakrat redkejšo, pa tudi toplo, potem pa le gosto. Za pokladanje v zgodnji pomladi so priporočati najbolj lesena koritca, kakor jih imajo po Koroškem, ker v leseni posodi ostane hrana najdalje topla, vrhutega pa ima lesena posoda tudi to prednost, da čebele lahko po njej lezejo. Posodo moramo postaviti tik tja k muhi. Prvokrat moramo vzeti še celo kako slamo ali kak cvek, pomočiti v hrano ter čebele obrozgati. Na ta način bodo šele doznale, da so dobile hrano ter bodo začele segati po njej. Strd ima pa tudi to prednost, da jo čebele obvo-hajo, medtem ko sladkorja ne.¹ Če torej tudi nimamo veliko strdi, jo

¹ Da čebele tudi sladkor hitro zavohajo, bi se lahko g. pisatelj osebno prepričal letos dne 15. in 16. septembra na ljubljanskem državnem kolodvoru. Dne 15. septembra je došel prvi vagon neobdačenega sladkorja. Vsled sedanjih razmer na železnici tovarna ni dobila pokritega vagona, zato je naložila sladkor na odprt vagon, takoimenovano »loro«, ki je bila pokrita s plahto. Nesreča je hotela, da je prišla vsled dežja med vožnjo, ki je trajala 11 dni, voda zadaj nekje pod spodnje vreče. Sladkor se je začel

bomo dali vsaj v zgodnji vigradi prve barti, in to posebno slabičem. Če bi pa tudi same strdi ne mogli dati, bomo te vsaj nekaj pridjali k sladkorju, da bo duh po njej.

Da moramo dati ali potisniti spomladi koritce trdo tja do muhe, to sem že omenil. Pri panjcih, ki imajo le malo dela, se to lahko zgodi. Če ima pa panj veliko dela, ga moramo ob ugodnem vremenu odpreti, pogledati, kje se nahaja gnezdo, ter moramo izrezati — najbolje ob stranici — sate toliko, da moremo potisniti koritce do čebel vsaj po dolgosti.

Večkrat se zgodi, da imamo spomladi v čebelnjaku slabiče vkljub temu, da smo vzimili le močne panjove. Pozimi in v zgodnji vigradi tare glad senice, žolne in druge mrčesojede. Ti hodijo nad čebele. Trkajo na sprednjo desko ali čevnico, da čebele vznemirijo. Te začnejo prihajati vun, in ptič jo zgrabi ter pojé. Kateri ptič to enkrat pogodi, ta se klati dannadan okoli čebelnjaka ter se pita z našimi čebelicami. Četudi sicer ne smemo loviti mrčesojedov, pa smemo nastaviti takim škodljivcem tu pri čebelah gotovo past, ker tudi čebele so koristne živali.

Če ima čebelar le malo panjev, in se živi od teh celo zimo več ptičev, tedaj je umevno, da bodo vsi, ali vsaj nekateri teh spomladi zelo oslavljeni.

Dalje pa pride v kak panj jeseni, pozimi ali v zgodnji pomladi tudi rovka. Tej se tu seveda prav dobro godi. Čebele, ki sede čisto mirno in so napol otrple, hrusta rovka kar odkraja. Da se nahaja v čebelnjaku tak gost, to nam pokažejo pred žrelom ostanki čebel, posebno habe (krila) in noge. Teh je v panju še več. Če smo opazili, da je panj čez zimo oslavel, ga moramo najprej, ko vreme to dopusti, popolnoma odpreti ter pregledati. Če je hodila vanj rovka, bo v panju več ali manj nesnage. Razume se, da moramo vse to iztrebiti, poškodovano in morda plesnivo satje izrezati ter sploh vse osnažiti.

Prav posebno moram poudarjati tukaj še to, da smemo krmiti slabiče vsekdar le na večer in da jim smemo dati samo toliko, kar morejo pojesti, oziroma pospraviti čez noč. Zato damo prvokrat ali prvekrat le prav malo krme, in če bi čebele še tega ne pojedle, odvzeti moramo zjutraj še to. Ako začnejo hoditi po hrano v slabiča čebele iz drugega panjú ali iz drugih panjev, potem je slabič izgubljen. Kakor stražniki bodo pazile tuje čebele, kdaj dobi slabič hrano, in mu jo bodo popile. To pa ni dosti! Šle bodo tudi dalje gor v panj,

topiti. Da se reši 50 vreč, so se dopoldne zložile na solnce na koncu kolodvora. Dasi ni v bližini kolodvora nobenega čebelnjaka, je bil popoldne tistega dne okrog vsake vreče roj čebel. Še hujše je bilo drugi dan. Le skrajni potrpežljivosti železničarjev, potem solncu in čebelam, ki so vlago izsrkale, se je imel skoro obupani tajnik zahvaliti, da se ni pripetila večja škoda. Stopilo se je samo 250 kg sladkorja. O priliki morda opišem letošnje skrbi in težave pri dobavi in razdelitvi sladkorja.

Zirkelbach, tajnik.

med satje in bodo popile zalogo, ki bi se ondi še nahajala, do zadnje kapljice. Razume se, da mora umreti tak panj prej ali slej gladu.

Pri slabičih, posebno pri takih, ki so bili v jeseni močni ali močnejši, se moramo prepričati spomladi, in sicer prej ko mogoče, tudi radi matice. Če pa v zgodnji pomladi ne najdemo zalege, ne smemo radi tega že sklepati, da je panj brez matice, ali pa da ima napačno matico. V slabih panjih se valjenje često ne prične zgodaj. To pa bržkone raditega, ker je ondi bolj mrzlo, ker je navadno tudi manj hrane, in ker v panju ni tiste živahnosti, kakor v močnih panjih. Če torej prvičkrat ne najdemo zalege, treba bode dati parkrat tople krme, kar zaleganje jajec pospeši, in čez teden dni panj zopet dobro pregledati.

Pri slabičih moramo spomladi tudi prav posebno paziti na to, da nam ne pride v satje molj. Ta nevarnost je posebno za one, ki imajo veliko satja, zelo velika. V neobsedenem delu se molj kaj rad vgnezdi, posebno še, če je satje že staro.

Zato moramo slabiča že radi tega večkrat temeljito pregledati. Vsako moljevo golazen moramo podušiti. Prav dobro sredstvo zoper molja je tole: Ko smo odvzeli panju dno in že vse drugo pregledali, obrnemo nepokriti panj v pravilno lego, vzamemo v roko zaprt žepni nož, ključ ali — če nimamo drugega — manjši kamen ter drgnemo z njim po pokrovu, posebno nad tistim satjem, kjer morebiti sumimo molja, ter tudi nekoliko potrupljemo. Vsi molji bodo vznemirjeni, prilezli bodo iz satja, mi pa hitro obrnemo panj ter jih pokončamo.

Če bi pa dobil molj že tako premoč, da bi imel že kake sate premrežene z zalego, tedaj moramo vse to satje izrezati in zažvepljati. Prav bo, da izrežemo v takem slučaju sploh vse satje, kar ga je odveč.

Stari čebelarji dajo spomladi v panj tudi en ali dva kosa česnja in pravijo, da je to zoper molja in zoper roparje.

Če imamo v čebelnjaku nekaj zelo močnih panjev, tedaj pomagamo slabičem lahko tudi na ta način:

Slabiču damo parkrat hrano. Potem pa jo damo tudi močnemu panju, in sicer zvečer. Tu bodo čebele vsaj drugokrat že kar prigrmlele k jedilni posodi; bo jih na debelo po nji. Tedaj pa vzamemo to posodo in jo postavimo slabiču. Te čebele bodo zlezle k slabičevim. Ker prinesejo hrano, bodo lepo sprejete, čez noč se bodo sprijaznile in vsaj večina njih bo ostala v novem domu.

Na ta način lahko damo slabiču čebel od več panjev. Vse se bodo sprijaznile. To delamo posebno ob takih večerih, kadar sledi ali je še deževno vreme. Če priseljenke par dni ne morejo izleteti, so dobile medtem popoln duh po novem panju; ta se jim je priljubil, postale so tu popolnoma domače in so na stari dom pozabile.

Na ta način se da doseči, da postane slabič močan in da skoro z drugimi vred roji. Tega pa jaz od slabiča niti ne zahtevam. Meni je glavno to, da postane toliko močan, da ima dovolj toplote za zalego in da ima toliko moči, da pokonča sproti vso moljevo zalego. Če

smo ga spravili tako noter v zgodnje poletje, potem si bode sam pomagat. Do jeseni bode postal prav močan in bode dal v jeseni, če je sploh strdeno leto, največ strdi. Če pa tega ne, bode gotovo prav dober plemenjak.

Če znamo s slabiči prav ravnati, nam prinese to dobiček in nas obvaruje škode. Slabič, ki spomladi ni bil vreden takorekoč ničesar, za katerega bi nam nihče niti tri krone ne dal, vreden je v jeseni svojih deset kron, in smo naredili pri enem samem panju znaten dobiček.

Med kot zdravilo in krepilo.

Po »Rheinische Bienenzeitung« Jos. Kosi.

V času, ko so vratne bolezni, bolezni na prsih in pljučah na dnevnem redu, in vsak bolnik hrepeni po zdravilnem in krepilnem sredstvu, je umestno, da se opozori na sredstvo, ki se že od davnih časov rabi kot zdravilo proti boleznim v žrelu, v grlu, v sapniku, na pljučah, v želodcu in črevah, za lečenje tvorov, opeklin in vnetij ter proti vročini, slabim živcem in za dojenčke. To sredstvo je med.

Vse, kar nam narava nudi, nosi pečat popolnosti in pristnosti, in to velja tudi pri medu, zakaj ta je naravni pridelek tako posebnih lastnosti in učinkov, da se ga nikdar ne more z umetnimi izdelki nadomestiti.

Radi tega so tudi mnogi umetni izdelki, ki se dandanes pod lepo zvenečim imenom »med« ponujajo, goljufiga. Naloga čebelarjev je, dati ljudstvu pojasnilo in ga o blagoslovu pristnega čebelnega medu poučiti.

Med ni samo močno ogrevajoče živilo, ampak tudi mogočno krepčilno sredstvo proti shujšanju in jetiki.

Proti kašlju in hripavosti se kuha pol litra vode ter pridene toliko žajbeljna, kot se ga s tremi prsti prime; to se pusti nekaj minut vreti. Čaju, ki se precedi na gostem situ ali platnu, se pridene štiri žlice medu ter se ga pije pet do šest porcij na dan.

Oslovski kašelj. V čašo vroče vode se dene majhno žlico medu in nekaj kapljic citroninega soka. Vzame se to pijačo mlačno, ne vročo.

Proti katarnemu kašlju in bodenju se pije med v kavi.

Proti katarju in hripavosti se vzame vsaki dve uri majhno žlico tekočega medu. Učinek se poveča, če se medu primeša nekaj jajčnega rumenjaka in nekaj kapljic mandeljnovnega olja.

Proti vratnemu vnetju in žleznemu otóku se večkrat grgrá z žajbeljnovim čajem, mešanim z medom.

Za bolne na želodcu: Štiri žlice medu s pol žlice janeža in pol litra vode se kuha, od česar se vzame vsako uro po eno žlico. Ali zmešaj sveže sirovo jajce z medom. To je izredno redilno in lahko prebavljivo.

Protí zaphanosti se vzame zjutraj in zvečer žlico gorkega medu. Prebavljanje se pospešuje, če se vzame redno k zajutreku med.

Za rekonvalescente se priporoča sledeče krepčilo: Čašo dobrega piva, za noževo ost stolčenege imberja, eno ali dve žlici medu in dva do tri jajčje rumenjake se na ognju meša, da postane vsa zmes vroča in penasta. Od tega vzame rekonvalescent vsako uro dober požirek.

Dobro spanje se doseže, če se raztopi žlico medu v čaši gorke vode, temu primeša sok polovice citrone, in to pijačo pred spanjem zaužije.

Slabokrvne in bledične ljudi krepča med, zaužit z rženim kruhom, če se poleg tega pridno gibajo na prostem.

Stare in oslABLJENE ljudi krepí med, če ga vsak dan uživajo s kruhom.

Slabotnim otrokom se naj dá vsak dan pol litra mleka, pomešana z 2 do 3 žlice medu, kar naj zjutraj in zvečer uživajo.

Dajte tudi dojenčkom medu! Marsikateremu otroku v prvih mescih večkrat pokrije mali jeziček debela bela kožica. Če se ta sluzna kožica ne odstrani, naredijo se pod njo mehurčki, ki povročijo otroku bolečine, kadar pije. Najboljše sredstvo proti temu je med. Ta čisti jezik in nebo, odstrani škodljive glive v ustih in vratu ter izvrstno vpliva na želodec in vrat. Marsikateri starši se hudujejo, če jim njih ljubljenec kali nočni mir. Dajte majhnemu nemirnežu zvečer pol majhne žlice tekočega medu in ne boste imeli vzroka se pritoževati.

Čaj proti nemirnim živcem: Lipov čaj se osladi z medom in se mu pridene majhno žlico ruma. Pije se naj vroče pred spanjem. Pomirili se bodo živci.

Medena voda je najboljše sredstvo proti razpokanim rokam. Pridene se lahko nekaj glicerina.

Kdor je strup použil, vzame naj takoj 4 do 6 žlic medu.

Bolni na revmatizmu naj bi med uživali, zakaj mravljinčna kislina, ki jo med vsebuje, ozdravi revmatizem, če se ga rabi dolgo in vztrajno.

Opekline se pokrijejo z medom; učinek je presenetljiv. Izpuščaji pri otrokih se vsak dan izperejo dva- do trikrat s fino gobo, ki se pomoči v medeno vodo. Medena voda se mora od dne do dne prenoviti. Žlica medu zadostuje za $\frac{1}{4}$ litra vode.

Iz tega sklepamo, da se pristni čisti čebelni med lahko rabi v najrazličnejših boleznih z najboljšim uspehom. Opozoriti pa se mora, da se ga ne sme kot zdravilo nikdar rabiti v kandiranem stanju, ampak vedno raztopljenega, ker potem laglje razvija svoja zdravljiva svojstva. Ker je torej njegova zdravljiva moč tako izredna, naj ima častno mesto pri hranjenju otrok in odrastlih in pri lajšanju ter zdravljenju manjših bolezni: uspeh bo vedno izvrsten.

Moja stiskalnica.

Urednik.

Zadnjič sem obljubil povedati, kako kuham vosek. V teku mnogih let sem videl marsikaterega čebelarja, kako pridobiva vosek iz voščin; ta je bil bolj spreten, oni manj, vsak pa se je pri tem delu močno potil, ker noben ni imel dobre priprave. Povsod so kuhali voščine v velikih loncih, dasi so imeli nekateri kotle. Rôpov oče, ki sem jih vprašal, zakaj vendar ne kuhajo v kotlu, so rekli, da zato ne, ker so tudi njihov oče kuhali vedno v loncih. Toda to je le predsodek, in je vsekako zložnejše kuhati veliko množino hkratu v kotlu, kot pristavljati in odstavljati težke, včasih kipeče lonce. Kot kuhan rak zaripljen v obraz je stal ta originalni možic poleg ognjišča ter mešal in mešal zdaj v enem, zdaj v drugem loncu, plamen pa mu je oblizoval gole lakti ter smodil kocine, dokler jih je bilo kaj. Pa mi je začel kaj praviti — bil je najzgovornejši čebelar, kar sem jih poznal — ter pozabil mešati, medtem se je pa hitro pripravil kak lonec za kipenje. — »Oče, skipelo bo!« — sem ga opomnil. Toda bilo je že prepozno: vse najbolje je šlo črez, ker vosek je, ker je lažji od vode, vedno na vrhu. Vse pihanje ni pomagalo, kipelo je, dokler ni odstavil lonca od ognja. In to se ni zgodilo samo enkrat, Bog ve kolikrat, zakaj prste je imel oparjene, da so bili napihnjene kot žabe. Ali vse to ga ni izučilo, in je voljno trpel vse opekline. Le kadar je odstavljajal kak posebno razburjen lonec, ko mu je brizgal vreli vosek po rokah, je vzdihnil: »Boh se usmil' čez duše v vicah!« No, on menda ni v vicah, zakaj nebesa si je prislužil že pri kuhanju voska.

To je bilo prvo trpljenje, drugo je bilo pri vlivanju v vrečo in zavijanju vreče, potem je prišlo prav živinsko trpljenje pri privijanju stiskalnice, in naposled je tudi čistil vosek v potu svojega obraza. Toda nimam namena praviti, kako se naj vosek ne kuha, ampak kako ravnam jaz; prepričal bi rad vsakoogar, da je to delo prav lahko in celo prijetno.

Najprvo si pripravim vse potrebno orodje. Stiskalnica je že od zadnjega dela omita, le z vlažno cunjjo jo še enkrat vso obrišem ter namažem vijak s petrolejem, ki vanj vlijem nekoliko laškega olja.

Pod stiskalnico podstavim prazno leseno podolgasto čebrico, banjo. Že prejšnji dan jo napolnim do vrha z vodo, da se les nekoliko napojí, ker potem se vosek ne prijemlje. Ta banja pa naj bo precej velika, da ne teče, kar pride iz vreče, mimo. Moja je 90 cm dolga, 60 cm široka in pol metra visoka; doge so palec debele.

Vreči namočim tik pred delom v vroči vodi. Glavna vreča je pletena iz konopnih vrvic ter mora biti za mojo stiskalnico zelo močna. Drži naj kakih 20 litrov, da se prilično 15 litrov vsebine na en pot stisne; zgornji del vreče se podviha. Večino takih vreč sem videl ob robih za kake tri prste z močnim domačim platnom obšitih. Tudi sam sem dal novo vrečo obšiti, pa kljub temu ni zdržala silnega pritiska moje stiskalnice; zato sem si drugo zmisлил. Naša dobra pa zelo pre-

možna in skrbna sosedu Bendela ima polno skrinjo platna. Pa kakšnega! Od najfinejšega praznjega do hodnikovega, ki je močno kot jerhovina. In tega slednjega mi je dala poldrug vatel, jaz pa njej sat medu, ki ga ima »hudo rada«. In naša mati so mi sešili še drugo vrečo, ki pa je na vse plati nekoliko večja, takole za kak prst, kot ona iz konopnine. Manjši vreči vdenem pri obeh straneh močno vrvico v dve stremeni ter naredim na nji več vozlov, da vrečo lahko višje ali nižje obesim na dva železna klina, ki sta zabita v stiskalni deski zunaj zgoraj. Potem potisnem večjo vrečo v visečo manjšo ter jo z roko lepo poravnam, da se dobro prilega.

Potem pripravim še dvoje, za tri prste širokih deščic, ki sta tako narejeni, da jih lahko obesim ob straneh stiskalnih desk, ker dokler je v vrečah še veliko kropa, rado brizga na strani. Deščici imata podobo velike črke T. Sicer bom pa poizkusil tja na zimo narisati posamezne dele svoje stiskalnice, ker žele to nekateri naši čebelarji.

Kotel, ki v njem kuham voščine, je bakren in znotraj se lepo sveti; pokrov ima tudi. Pozneje bom povedal, kako velike važnosti je ravno pokrov pri kuhanju.

Za zajemanje kuhanih voščin rabim korec, ki drži za dober liter. Sicer bi bil dober za to tudi kak lonec; ali korec je na precej dolgem reclju, tako da lahko zajemam tudi bolj od dna, da ne stiskam najprvo samo najbolj mastnih voščin, pozneje pa skoraj praznih tropin in sam krop.

Ker imam stiskalnico postavljeno za približno en meter od kotla, bi se pri prenašanju kuhanih voščin iz kotla v vrečo kaj počejalo po tleh. Zato imam primerno dolgo desko od roba kotla do vreče. Nad to desko prenašam korec. Deska mora biti vedno mokra, ali vsaj vlažna, da se voščene kaplje ne prijemajo.

Za podvihanje vreče rabim za tri pedi dolgo, platičasto, proti koncu nekoliko tanjšo palčico, da jo, ko stiskalnica že prijema, laglje vun potegnem; robovi so nekoliko posneti.

Kuhalnica je pri našem delu tudi zelo potreben »inštrument«. Držaj od sirkove metle sem proti koncu platičasto porezal; pa pustil sem dolgega, da ga pri mešanju lahko z obema rokama držim.

Tako! Priprava je vsa na svojem mestu, in kuha se lahko prične.

(Dalje prihodnjič.)

NAZNANILO.

Polovica naročnikov je že dobila neobdačeni sladkor, drugi pa ga bodo dobili začetkom oktobra, ker drugi vagon šele dojde. Društvo je prepovedalo pošiljatev sladkorja na nepokritem vagonu, da bi se ne pripetila taka nesreča kot pri prvi »lori«, železniška uprava pa radi sedanjih razmer ni mogla dati prej zaprtega voza na razpolago. Tajništvo.

Kranjske podružnice.

Članom čebelarke podružnice v Robu. Pozdrav vsem članom podružnice — iz Selc nad Škofjo Loko! Izprememba, ki je doletela vas in mene, je morala priti, zato mi gotovo oprostite. Sedem let službe v šoli na Robu, vsako leto z nad 200 otroki, je pravkar poteklo, in čutil sem, da je moj učiteljski stroj izrabljen do dobra; zato, dragi člani, sem odšel iz vaše srede, ker me življenje in delovanje še veseli. Prijel sem za vojke vaše podružnice v l. 1909. in to z veseljem vodil do sedaj. Sodite sami o mojem vodstvu, samo prosim, da se ognete vsakega javnega »izobešanja« glede mojega delovanja v podružnici, kakor se je to med drugim enkrat zgodilo. S tem bi bila mahoma »goba črez...« Sicer pa ste bili člani moji učitelji, za kar vam bom vsekdar hvaležen; da pa so si čebelarji v Robu in okolici podali roke v podružnici, je prvi dal povoda član gosp. J. Zakrajšek iz Gradišča. Ni mi bilo mogoče, se od vsakega člana posebej posloviti: pretežno bi bilo slovo! Želim pa, da ostanejo vsi člani složni v podružnici, in me bo veselilo, ako bom čul, da je ostala podružnica močna in polna življenja. — Čebelarški pozdrav!

Alojzij Koprivec, bivši predsednik.

Čebelarška podružnica v Kamniku je v svoji seji dne 15. avgusta t. l. na predlog svojega predsednika sklenila: Z ozirom na današnji položaj naj se nameravana prireditve ob 10 letnem obstanku te podružnice odloži. Namesto te pa, z ozirom na to, da je mnogo članov odšlo na bojišče, naj iz svoje skromne blagajne 40 K vzdigne ter podari »Rdečemu križu« in »Pomožnemu društvu za Kranjsko« vsakemu po 20 K. Dalje je prosil predsednik: Odbor naj vpliva na to, da čebelarji tam, kjer se bodo ustanovile bolnišnice za ranjence, tem podarijo, kolikor jim mogoče, medu v krepčilo in zdravilo brezplačno. Bog bo povrnil. Zeleti bi bilo, da bi to tudi druge podružnice posnemale.

Niko Sallath, t. č. predsednik.

Iz št. Ruperta pri Mokronogu. Dne 28. junija se je vršil v št. Rupertu na Dolenjskem od čebelarkega društva napovedani čebelarški tečaj. Dopoldne je (od 8. do 10. ure) v šoli poljudno in zanimivo predaval gosp. Fr. Rojina o življenju in oskrbovanju čebel, popoldne (od 3. do pol 6. ure) pa ognjevitno in nazorno podaval in razkazoval gosp. A. Bukovic praktično čebelarjenje v kra-

njičih in v Alberti-Znideršičevih panjih pri vzornem šolskem čebelnjaku. Tečaja se je udeležilo 30 čebelarjev iz št. Ruperta in okolice, ki so z zanimanjem sledili teoretičnemu in praktičnemu pouku. Žal, da je bila popoldanska udeležba slabša, in da se je iz šentrupertske občine udeležilo le pičlo število čebelarjev vzlic temu, da so bili povabljeni javno in še vsak posebej po šolskih otrocih. Šolski voditelj, ki je vpeljal vzorno čebelarstvo na šolskem vrtu zgolj iz čistega namena, da se pospeši in povzdigne zanemarjeno čebelarstvo v šentrupertski občini in okolici, je bil radovolje pripravljen v to žrtvovati ves svoj prosti čas in se potrudil za čim najobilnejšo udeležbo pri tečaju, je bil vsled odsotnosti in nebriznosti velike večine domačih kmetских čebelarjev nemilo zadet, vsled česar je opustil ta dan nameravano ustanovitev čebelarške podružnice za št. Rupert in okolico. Je pač težko boriti in prekljati se za brezplačno delo v korist onih, ki tega nočejo, in če se ne najde podpore od strani, kjer se jo je zaprosilo in pričakovalo. Žalostno, da ni umevanja za idealno, složno, nestransko delovanje na gospodarskem polju. Bodi potoženo Bogu in ljubljnim čebelicam, ki bodo še nadalje hirale in mrle pod nespretnimi rokami brezbriznih čebelarjev mrzlih src. — št. Rupert, dne 17. avgusta 1914.

A. Lunaček.

Izpod Lisne na Koroškem. Najprvo naj povem, da imam razen navadnih panjev, ali kakor pravimo Korošci, sodov, tudi tri Alberti-Znideršičeve panji. Enemu izmed teh sem odstranil dvoletno matico z namenom, da si čebele same zaredé novo. Storil sem to v najboljši bérni, ko sem bil delo že prevesil v medišče, v vališču pa je bila že nova zalega. Spodaj so napihnile čebele v navadnem času matičnike, v medišču pa se je pokazala, dasi je skoraj neverjetno, grbasta trotovska zalega v čebelnem satju, kljub temu, da so si bile čebele v vališču in medišču v zvezi, ker sem jim bil celó rešetko odstranil. Pojmiti nisem mogel te prikazni. Po nasvetu »Umnega čebelarja« sem zamenjal ta panj z drugim Alberti-Znideršičevim, ki je bil zelo močan in tudi letos prevešen, meneč, da bodo tuje čebele takoj napravile red v trotovcu. Pa ga niso. Zdelo se mi je, da je celó bolj pridno zastavljal trotovsko zalego, zakaj v nekaterih celicah je bilo kar po več jajec. Zamenjam ga torej še s tretjim znideršičevcem, ali bilo je vse zaman; čebele so veselo potegovale čebelne celice ter pokrivalo preobilne trotko z vzbočenimi kapami. Tedaj pa sem vzel sat za satom iz medišča, ometel čebele pred uljnjak in zaprl medišče. Šele zdaj je bila mirna Bosna. — To je povest o svojeglavnem trotovcu.

Alojzij Melišnik.

Listnica uredništva.

Mesečna poročila opazovalnic so morala izostati, ker je večina opazovalcev v vojski. Prosimo pa druge č. ude, naj poročajo v obliki dopisov o letošnji jesenski paši, oziroma o splošni čebelarški letini in drugih zanimivostih. — Gosp. J. J. v A. (Štajersko): Če se začne šola šele z novembrom, potem pa. Do vidjenja! — Gosp. P. G. pri Sv. P. (Koroško): Nekaj ste t a k r a t obljubili. Da bi ne pozabili! Lep pozdrav!

Udnina (3 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega čebelarja“ Fr. Rojínu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Hínko Zirkelbach. Lastnik „Slovensko čebelarstvo“. Tiska „Katoliška Tiskarna“ v Ljubljani.

Ustanovljeno 1852.

Krovec, stavbni, galant., okrasni klepar

Teodor Korn, Ljubljana

(prej Henrik Korn).

Telefon št. 229.

Brzjavi: Korn.

Zaloga angleškega in **eternitnega skрила**, pat. L. Hatschek. **Ruberoid**. Dvakrat zarezana in zapognjena opeka. Opravlja vsa krovna dela, kritja s strešno lepenko in lesnim cementom, stavbna, galanterijska in okrasna kleparska dela. Postavlja strelovode. Vpeljava vodovodov. Hišna in kuhinjska oprava. Postekljena posoda. 12-6

Krasne društvene etikete za društvene steklenice za med

so ravnokar izšle in se dobe v društveni zalogi čebelarkega orodja pri gosp. Ivanu Černiču, Ljubljana, Hrvatski trg št. 4.

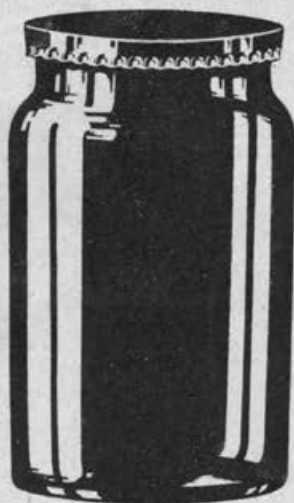
Cena 100 komadov 3 krone, z natisnjenim imenom 2 kroni več.

Manj kot 50 komadov se ne razpošilja.

Pri naročilih se ozirajte na oglase v tem listu.

Cenik

Žnideršičevih, američanskih in eksportnih panjev, potrebščin za izdelovanje panjev, trčalnic (točil), posod in steklenic za prodajo medu, umetnega satja in vsakovrstnega orodja za čebelarstvo razpošilja zastoj Kranjska čebelarstva družba z om. z., Ilirska Bistrica.

Kozarci za med

po $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ in 1 kg.

Slovensko čebelarstvo v Ljubljani je odobrilo ter p. n. cenjenim čebelarjem toplo priporoča od C. Stözlzlnovih sinov na Dunaju predloženi patentirani kozarec za med s Sigma-pokrovom, kakršnega kaže slika. Zalogo in prodajo je prevzel naš rojak in steklar

AVG. AGNOLA v Ljubljani

na Dunajski cesti. Orig. ceniki na razpolago. Tu se dobe tudi steklenice za pitanje za Žnideršičeve panji.